

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2015

HSO Västerbotten

SAMMANFATTNING
HSO Västerbottens uppdrag är samarbete, samverkan och opinionsbildning. Genom handikappföreningarnas samarbetsorgan arbetar 30 av Västerbottens funktionshinderföreningar tillsammans för att förbättra och förändra samhället och sjukvården till förmån för de grupper vi företräder.

Innehållsförteckning

Föreningarna som bildar HSO Västerbotten är:	2
Styrelsen	3
Ordinarie.....	3
Ersättare	4
Ej beslutande	4
Firmatecknare.....	4
Revisorer	4
Valberedning	4
Verksamhet 2014.....	5
Årsmöte	5
Ordförandemöten	5
Samverkan med HSO på lokalnivå samt med övrig lokal funktionshinderrörelse	6
Samverkan med HSO på länsnivå.....	6
Samverkan med HSO på riksnivå.	6
Samordning av representanter från sam- och brukarråden.....	6
Utbildningsgruppen.....	6
Nätverk unga vuxna	7
ABF Västerbotten.....	7
Debatt med riksdagspartierna.....	8
Kansliet.....	8
Ekonomisk redovisning.....	8
Resultaträkning 2015.....	8
Balansräkning 2014	10
Analys 2014	11
Revisionsberättelse 2015	12
Sam- och brukarråd samt projekt och referensgrupper.	13
Samråd.....	13
Brukarråd.....	16
Referensgrupper	18
Projekt	18
Slutord	21
Styrelsen	21

Föreningarna som bildar HSO Västerbotten är:

	Astma- och Allergiföreningen i Västerbottens län
RfB	Blodsjukas förening vid NUS
BRO	Bröstcancerföreningen i Västerbottens län
SCF	Celiakiföreningen i Västerbottens län
CF/AC	Cystisk Fibros Västerbotten
SD	Diabetesföreningen i Västerbottens län
	Elöverkänsligas förening i Västerbottens län
SEF	Epilepsiföreningen i Västerbotten
FBIS	Förbundet blödarsjuka i Sverige Norra regionen
FMLS	Förbundet Funktionshindrade med Läs- och Skrivsvårigheter Västerbotten
FA	Föreningen Autism i Västerbottens län
FSDB	Föreningen Sveriges dövblinda i Västerbotten
SFG	Glaukomföreningen Västerbotten
Hjärnkraft	Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft Västerbotten
	Hjärtebarnsföreningen region Norr
HRF	Hörselskadades distrikt i Västerbottens län
ILCO	ILCO Länsförening tarm-, uro- och stomiföreningen i Västerbottens län
FUB	Länsförbundet För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning
RBU	Länsföreningen för rörelsehindrade barn och ungdomar
	Neuroförbundet i Västerbottens län

RNj	Njurförening i Västerbotten
PF	Parkinson Västerbotten Prostatacancerföreningen i Västerbotten Psoriasisförbundet Västerbottens län Reumatikerdistriktet i Västerbotten
RSMH	Riksförbundet för social och mental hälsa i Västerbotten
AFASI	Västerbottens läns Afasiförening
RMT	Västerbottens länsförening av RMT
STROKE	Västerbottens läns Strokeförening

Styrelsen

Styrelsen är HSO Västerbottens verkställande nivå, samt beredande nivå till årsmötet. Styrelsen ansvarar inför årsmötet för samarbetsorganisationens förvaltning och ekonomi och leder den löpande verksamhet och får inom de ramar som årsmötet beslutar, fatta nödvändiga beslut och företråda HSO Västerbotten. HSO Västerbottens styrelse har genomfört sju styrelsemöten under 2014.

Ordinarie

Kjell-Åke Nilsson	<i>Ordförande</i> Ansvarsområden är arbetsmarknadsfrågor och samverkan.
Abbas Haghjo	<i>Vice Ordförande</i> Ansvarsområden är mänskliga rättigheter och socialförsäkring.
Gerd Rönnqvist	<i>Ledamot</i> Ansvarsområden är tillgänglighet och ungdomsfrågor.
Gun-Marie Vallström	<i>Ledamot</i> Ansvarsområden är socialförsäkring och ungdomsfrågor.
Gunilla Janzén	<i>Ledamot</i> Ansvarsområden är hälso- och sjukvårdsfrågor.
Sonja Boman-Nilsson	<i>Ledamot och tf. studieorganisatör</i> Ansvarsområden är sam- och brukarråd, utbildning och tillgänglighet.
Stefan Strähle	<i>Ledamot</i>

Ansvarsområden är hälso- och sjukvård.

Ersättare

Anders Boman

Ersättare

Ansvarsområden är arbetsmarknadsfrågor.

Lotten Lönnberg

Ersättare

Ansvarsområden är ekonomifrågor.

Pernilla Abrahamsson

Ersättare

Ansvarsområden är diskriminering, tillgänglighet och ungdomsfrågor

Ej beslutande

Martin Vikgren

Kanslichef, föredragande och sammankallande

Henrik Deverud

Sekreterare

Firmatecknare

Kjell-Åke Nilsson (*Ordförande*), Abbas Haghjo (*Vice ordförande*) och Martin Vikgren (*Kanslichef*).

Revisorer

Revisorer för räkenskapsåret 2014 har varit Ulla Löfgren och Agneta Strömgren med Bruno Mårdvall och Kent Sundqvist som ersättare.

Valberedning

Valberedning för räkenskapsåret har varit Maria Holmgren (sammankallande) och Martin Holmgren.

Verksamhet 2014

Genom HSO Västerbotten samverkar majoriteten av Västerbottens länsföreningar som företrädar funktionsnedsatta, funktionshindrade och kroniskt sjuka. HSO Västerbottens uppdrag är samverkan, samordning och opinionsbildning. I allt arbete, såväl för förtroendevalda som för kanslianställda utgår HSO Västerbotten från den samlade funktionshinderrörelsens handlingsprogram (åtta fokusområden) och verksamhetsplanen. Föreningarna och organisationerna som bildar HSO Västerbotten arbetar efter visionen ”ett samhälle för alla människor”.

Årsmöte

Lördagen den 9 maj höll HSO Västerbotten sitt årsmöte på Medlefors i Skellefteå. Ombuden från de 30 medlemsföreningarna ägnade förmiddagen till sedvanliga årsmöteshandlingar och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Ordförande vid årsmötet var Karin Lundström, Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden i Västerbotten.

Vid årsmötet valdes Sonja Boman Nilsson (ILCO), Stefan Stråhle (Parkinsonföreningen i Västerbotten), Gun-Mari Vallström (Njurföreningen i Västerbotten) och Gunilla Janzén (Neuroförbundet i Västerbotten) till ledamöter i styrelsen. Anders Boman (Celiakiföreningen), Pernilla Abrahamsson (Astma- och allergiföreningen i Västerbotten) och Lotten Lönnberg (Psoriasisföreningen) valdes till ersättare i styrelsen för ett år. Styrelseledamöter på sittande mandat är ordförande Kjell-Åke Nilsson (Diabetesföreningen i Västerbotten), Abbas Haghjo (FUB Västerbotten) och Gerd Rönnqvist (Reumatikerföreningen i Västerbotten)

Sven-Olof Lindgren (HRF Västerbotten), Yngve Hedström (Psoriasisföreningen Västerbotten) och Gunilla Eriksson avgick från styrelsen och årsmötet tackade dem för deras engagemang och insats.

Ordförandemöten

Ordförandemötena samlar representanter från HSO Västerbottens medlemsföreningar för att organisera och diskutera gemensamma frågor för samarbete och samverkan. Styrelsen och kansliet har under året fortsatt arbetet med att utveckla ordförandemötena för att bättre fånga upp medlemmarnas önskemål om innehåll och mening. I detta har det bland annat ingått att öka möjligheterna till diskussion mellan medlemsföreningarna och att stimulera arbetet framöver genom inspirerande föreläsningar och information. Utvecklingsarbetet är levande och fortsätter löpande.

Ordförandemötet ska sammankallas minst två gånger per år. 2015 har mötet sammankallats fyra gånger.

Närvarofrekvens:

2007: 17,8 personer

2008: 19,2 personer

2009: 21,2 personer

2010: 15,8 personer

2011: 13,5 personer

2012: 14,25 personer

2013: 17,3 personer

2014: 21,5 personer

2015: 19,2 personer

Samverkan med HSO på lokalnivå samt med övrig lokal funktionshinderrörelse

HSO Västerbotten har arrangerat ett möte i Lycksele under 2015 mellan de lokala HSO-föreningarna i länet. Dessa möten har till syfte att samordna gemensamma mål och arbeten, utbyte av erfarenheter och att utveckla länssamarbetet mellan kommunerna sinsemellan och mot länet. Bland annat diskuterades hur lokalföreningarna kan stötta varandra och vilket eventuellt stöd de önskar från länsnivå. Under 2015 diskuterades bland annat mångfald inom funktionshinderrörelsen, mänskliga rättigheter, kommunikation för funktionshinderrörelsen i länet, samverkan mellan lokala föreningar i lokala frågor, tillgänglighet i fråga om språk, utbildning, neddragningar av kommunala bidrag och Västerbottens läns landstings verksamhet i länet och främst då primärvård och hjälpmedelsfrågor.

Samverkan med HSO på länsnivå

Fyra nordligaste HSO länsföreningarna

HSO Västerbotten tog initiativ till en konferens mellan styrelserna från de fyra nordligaste HSO länsföreningarna för att diskutera utveckla arbetet i de gemensamma frågorna. Syftet med dessa möten är att effektivisera och möjliggöra samverkan i de frågor där länsgränserna inte har någon betydelse. Under 2015 har inte något möte ägt rum utan flyttades till 2016.

Samverkan med HSO på riksnivå.

Handikappförbundens länsträff

Handikappförbundets länsträff 2015 gick av stapeln i november i Stockholm. HSO Västerbotten representerades av ordförande, Kjell-Åke Nilsson. Ämnena på agendan var presentation av förbundets nya ordförande, mediaarbetet inom rörelsen, vårdprogram samt patient och funktionshinder.

LIF – De forskande läkemedelsföretagen

Under 2015 har områdena som behandlats varit landstingens samverkansmodell för läkemedel, TLV:s uppdrag att vidareutveckla den värdebaserade prissättningen av läkemedel, läkemedlens betydelse för landstingen, nya läkemedel för personer med prostatacancer och granskning av införande av läkemedel.

Samordning av representanter från sam- och brukarråden

Två gånger per år samordnar HSO Västerbotten samtliga representanter från sam- och brukarråden på länsnivå i Västerbotten. Syftet med mötena är att fortsätta utveckla sam- och brukarråd och hitta ”nya” vägar att samverka och påverka. Mötet är ett forum för att lyfta goda och mindre goda exempel. 2015 önskade förtroendevalda mer utrymme för diskussion kring praktiska exempel och frågor. Det diskuterades bland annat om mänskliga rättigheter och diskriminering, rättighetslagstiftning och hur samverkan sker mest effektivt och målinriktat.

Utbildningsgruppen

Utbildningsgruppen är en arbetsgrupp som i huvudsak handlar om föreningsgemensamma utbildningar. I utbildningsplaneringen samarbetar HSO mycket nära med ABF Västerbotten och Medlefors folkhögskola. Aktiviteter som genomförs lokalt sker i samarbete med lokala samarbetsorgan. Fokusområde under 2015 var medieutbildning samt kompetensutveckling för informatörer. Medieutbildningen handlade om strategier för att möta media samt hur man når ut med sitt budskap. Kompetensutvecklingen för informatörer bestod av två träffar där informatörerna arbetade vid datorer med presentationsverktyget Powerpoint.

Utbildningsgruppen tog också initiativ till en dag om medlemsvärvning och en hälso- och inspirationshelg på Medlefors folkhögskola, men på grund av för få deltagare fick dessa ställas in.

Utsedda representanter:

- Sonja Boman Nilsson, Studieorganisatör i styrelsen.
- Katharina Eriksson, ABF
- Solveig Grubbström, HSO Umeå
- Camilla Björnehall, Nätverk unga vuxna
- Anna Norman, informationssekreterare HSO Västerbotten

Nätverk unga vuxna

Under 2015 har Nätverk unga vuxna fortsatt arbeta efter en hållbar struktur som synkar med den vardag våra unga vuxna medlemmar lever i. Engagemanget lever och frodas men det finns inte utrymme för fasta möten i ett livspussel av jobb, familj och myndighetskontakter som ska sys ihop. Det behövs ett nav där tankar, idéer och aktiviteter kan knytas ihop men som är oberoende av tid och rum. Svaret blev en blogg där Nätverk unga vuxna har fortsatt publicera inlägg under 2015.

Representanter:

• Camilla Björnehall	Neuroförbundet i Västerbotten (<i>Sammanställande</i>)
• Sophie Karlsson	Neuroförbundet i Västerbotten och Reumatikerföreningen
• Malin Lindgren	RBU
• Elly Edlund	Autism- och Asbergerföreningen
• Andreas Ställberg	Epilepsiföreningen och Hjärnkraft
• Sandra Sjömark	Epilepsiföreningen
• Linda Hellkvist	Hjärnkraft

ABF Västerbotten

HSO Västerbotten är medlem i ABF Västerbotten och har en representant i dess styrelse. ABF Västerbotten har genomfört verksamhet som är kopplat till statens syften med folkbildningen:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet.
- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet.

Tillsammans med ABF Västerbotten och Centrum för funktionshindersvetenskap genomfördes ett antal lunchföreläsningar som websändes av ABF för att på så sätt öka

tillgängligheten. ABF avdelningarna och distriktet genomförde tillsammans med Diabetesföreningen i länet mötesplatser i sex inlandskommuner. Syftet med dessa mötesplatser var att belysa nationella riktlinjer ur patientperspektiv, patientvård samt förebyggande hälsovård.

Funktionshinderorganisationerna i Västerbotten har tillsammans med ABF Västerbotten genomfört 11 kurser med 228 deltagare under verksamhetsåret 2015 samt 183 cirklar med 1378 deltagare och 4846 studietimmar.

Debatt med riksdagspartierna

HSO Västerbotten bjöd den 9 februari in samtliga riksdagspartier till debatt. Debatten handlade om vilka åtgärder partierna kommer att göra för att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning. Vår önskan var att deltagarna skulle vara så konkreta som möjligt med vad man vill åstadkomma om man vinner valet. Detta inte minst för att vi ska kunna kolla upp att partierna följer vad man lovar. De områden som debatterades var bland annat rättighetslagstiftningen LSS, socialförsäkringen och trygghetssystem, hälsa- och sjukvård och bidrag till funktionshinderrörelsen. Debatten websändes för att öka tillgängligheten och göra det möjligt att delta i hela länet på ett enkelt sätt.

Kansliet

HSO Västerbottens har sitt kansli på Storgatan 76 i Umeå och har nio medarbetare. Kansliet främsta arbetsuppgifter är service till föreningarna som bildar HSO Västerbotten. Den service som erbjuds är bland annat lön- och ekonomiservice, nyttjande av gemensamma lokaler, arrangemang kring möten, konferenser, seminarium, utbildningar och föreläsning.

Kansliet delar och samnyttjar lokalerna med den lokala funktionshinderrörelsen. HSO Västerbotten sköter all gemensam service inom lokalerna som lokalvård, IT, förbrukningsvaror, arbetsmiljön, lokalbokningar, gemensamma inköp, etc.

Under 2015 har kansliets servicemängd till föreningarna ökat och även genererat mer intäkter till föreningen. Den ekonomiska situationen har dock lett fram till att kansliet kommer genomgå några förändringar för att svara upp på årsmötets krav, en ekonomi i balans 2016. Dessa förändringar kommer ske under 2016.

Kansliet har fortsatt sitt arbete att förbättra och justera föreningsservicen till våra medlemmar. Bland annat genom att utveckla vår närvaro på sociala medier, fortsätta utvecklingen av ekonomi- och löneservice genom fler kunder och effektivare arbetssätt, förstärkt och förtydligad backup inom personalen. Vi har arbetat med flertalet projekt, bland annat Ashoka, Lunchföreläsningar och temadag på området bemötande i vård och rehabilitering.

Under året har det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsatt och arbetsbeskrivningar för samtliga medarbetare är uppdaterade samt att policys inom arbetsmiljö har tagits fram. Vi har genomfört tre temadagar på ämnesområdena ”Bemötande”, ”LEAN” och ”Kränkande särbehandling”.

Ekonomisk redovisning

Nedan följer den ekonomiska redovisningen för 2015 samt budget för 2016.

Resultaträkning 2015

Resultatrapport 2015

Resultatrapport för period: 2015-01-01–2015-12-31

Konto Nr	Benämning Intäkter	Utfall		Avvikelse
		2015-12-31	Budget 2015	utfall/budget
3010	Landstingsanslag	1 647 676,00	1 647 676,00	-
3011	Lönebidrag AF	1 208 052,00	1 228 386,00	- 20 334,00
3110	Föreningservice	377 108,31	355 024,00	22 084,31
3111	Hyra lokal, p-platser möbler	23 530,00	19 080,00	4 450,00
3130	Ekonomiservice	106 253,00	93 036,00	13 217,00
3900	Medlemsavgifter	18 000,00	17 400,00	600,00
8300	Kapital: Ränteintäkter	755,74	2 000,00	- 1 244,26
	Summa intäkter	3 381 375,05	3 362 602,00	18 773,05
Personalkostnader				
7010	Löner	- 1 959 575,00	- 2 015 685,00	56 110,00
7512	Arbetsgivaravgift	- 615 691,00	- 633 328,00	17 637,00
7513	Avtalsförsäkringar KP Folksam	- 74 536,00	- 98 865,00	24 329,00
7514	Löneskuldförändring	9 796,00	-	9 796,00
7515	KFO Avgift	- 6 199,00	- 5 349,00	- 850,00
7516	Avtalsförsäkringar Collectum	- 55 720,00	- 54 347,00	- 1 373,00
7531	Löneskatt	- 27 819,00	- 37 169,00	9 350,00
7610	Utbildning/Konferens/Möte	- 682,00	- 5 000,00	4 318,00
7620	Personalvård(miljöåtg)	- 24 934,60	- 15 000,00	- 9 934,60
	Summa Personalkostnader	- 2 755 360,60	- 2 864 743,00	109 382,40
Lokalkostnader				
5011	Hyra	- 114 140,00	- 112 160,00	- 1 980,00
5013	Gemensamma kostnader	- 41 660,94	- 34 000,00	- 7 660,94
5070	Reparation och underhåll	- 300,00	- 2 004,00	1 704,00
	Summa Lokalkostnader	- 156 100,94	- 148 164,00	- 7 936,94
Administrationskostnader				
6110	Kontorsmaterial	- 86 061,50	- 95 000,00	8 938,50
6111	Datasupport-underhåll	- 42 954,00	- 44 938,00	1 984,00
6140	Reparation och underhåll	-	- 1 000,00	1 000,00
6211	Internet	- 7 744,00	- 7 980,00	236,00
6221	Telefon	- 51 816,00	- 32 388,00	- 19 428,00
6252	Porto	- 104 397,00	- 90 000,00	- 14 397,00
6260	Bankkostnader	- 1 870,50	- 1 800,00	- 70,50
	Summa Administrationskostnader	- 294 843,00	- 273 106,00	- 21 737,00

Styrelsen

6410	Arvode	-	16 625,00	-	22 000,00	5 375,00
6411	Skattefriersättning	-	7 191,00	-	10 000,00	2 809,00
6412	Arbetsgivaravgift	-	1 694,00	-	2 500,00	806,00
6413	Utbildning/Konferens	-	18 719,90	-	15 000,00	3 719,90
6414	Ordförandemöte	-	5 679,00	-	12 000,00	6 321,00
6415	Årsmöte	-	17 312,65	-	9 000,00	8 312,65
6416	Styrelsen: Arbetsgrupp	-	17 642,20	-	15 000,00	2 642,20
6417	Styrelsen: Administration	-	22 923,40	-	15 000,00	7 923,40
6418	Styrelsen: Intressepolitik	-	8 168,00	-	10 000,00	1 832,00
6419	Styrelsen: Representation/Gåvor/Uppvakning	-	510,00	-	2 000,00	1 490,00
	S:a Styrelsen:	-	116 465,15	-	112 500,00	3 965,15
Övrigt						
6610	Försäkringar	-	1 380,00	-	1 500,00	120,00
6631	Café	-	24 031,69	-	32 000,00	7 968,31
	Summa Övriga kostnader	-	25 411,69	-	33 500,00	8 088,31
	Totala kostnader:	-	3 348 181,38	-	3 432 013,00	83 831,62
	REDOVISAT RESULTAT		33 193,67	-	69 411,00	102 604,67

Balansräkning 2014

Balansräkning 2015

Balansräkning för period: 2015-01-01–2015-12-31

Konto				
Nr	Tillgångar	IB 140101	Period	UB 151231
1220	Inventarier	239 052,00	6 239,00	245 291,00
1229	Ack avskrivning inventarier	- 239 052,00	- 6 239,00	- 245 291,00
1510	Fordran: Kunder	39 225,00	58 449,00	97 674,00
1520	Fordran: Lönebidrag	252 158,00	- 30 389,00	221 769,00
1530	Fordran: Interim	77 916,00	10 455,00	88 371,00
1550	Fordran: Posten Brev	26 012,00	- 15 260,00	10 752,00
1630	Skattekonto	94 546,00	13 202,00	107 748,00
1631	Fordran: Skatteverket	22 954,00	4 331,00	27 285,00
1680	Kortfristiga fordringar	-	7 000,00	7 000,00
1930	Swedbank 8420-23 700 44-3	50 953,52	9 082,15	60 035,67
1940	Swedbank-Placeringskonto	471 917,38	48 158,36	520 075,74
	S:A TILLGÅNGAR	1 035 681,90	105 028,51	1 140 710,41

Eget kapital

2010	Eget kapital	-	579 970,36	103 129,62	-	476 840,74	
2099	Årets resultat-överskott		103 129,62	-	136 323,29	-	33 193,67
	Summa Eget kapital	-	476 840,74	-	33 193,67	-	510 034,41
Skulder							
2440	Skuld: Leverantör	-	217 591,00	12 495,00	-	205 096,00	
2796	Skuld: Projekt Nätverk unga vuxna	-	2 338,00	-	540,00	-	2 878,00
2890	Kortfristiga skulder		-	-	162,00	-	162,00
2891	Dispositioners avgift	-	1 000,00		-	-	1 000,00
2920	Upplupna semesterlöneskulder	-	225 394,00	7 454,00	-	217 940,00	
2921	Upplupna avgivavg. semlöner	-	70 819,00	2 342,00	-	68 477,00	
2974	Reserverade medel: Inköp av inventarier	-	5 657,16	5 657,16		-	
2975	Reserverade medel: AF Stöd till pb-data	-	8 410,00	-	29 605,00	-	38 015,00
2976	Reserverade medel AF Stöd till pb städ	-	25 500,00	-	650,00	-	26 150,00
2977	Reserverade medel AF Stöd ekonomiutbildning		577,00	-	577,00		-
2978	Projekt: Folkhälsoupdrag 2015		-	-	5 000,00	-	5 000,00
2979	Reserverade medel: Gott bemötande		-	-	64 800,00	-	64 800,00
2990	Skuld: Interim	-	2 709,00	1 551,00	-	1 158,00	
	Summa Skulder och eget kapital	-	558 841,16	-	71 834,84	-	630 676,00
	Beräknat resultat		-		-		-

Analys 2014

Vi gick in i 2015 med en negativ budget och har arbetat hårt med att skära i kostnader där det varit möjligt. Det positiva resultatet för året är en kombination av det arbetet tillsammans med slumpen. Sjukfrånvaron har varit högre än väntat och bidrag starkt till att året slutat positivt.

Fortsatt frysta lönebidragstak fortsätter att försvåra den långsiktiga planen och kommer att påverka vår ekonomi och förmåga att bedriva kansliverksamheten som den är idag framöver. Eftersom löner och sociala avgifter ökar med cirka 2,3 % varje år samtidigt som lönebidragen är frysta gör detta att HSO Västerbottens reella kostnader för personal ökar oproportionerligt för varje år.

Även bidragen vi får att bedriva intressepolitik och bidra med vår unika kompetens står relativt stilla i utvecklingen och följer inte kostnadsutvecklingen. Bidragsnivåerna tillsammans med lönebidragen skapar problem som följer oss även framöver och kräver ständigt arbete och vaksamhet.

Den samlade bedömningen är att vi har haft god ekonomisk hållning under 2015 genom att följa en realistisk budget och skurit ned kostnader där möjlighet funnits och vi gläds åt det positiva resultatet.

Revisionsberättelse 2015

**HANDIKAPPFÖRENINGARNAS
SAMARBETSORGAN I VÄSTERBOTTEN
ORG.NUMMER 894000-5153**

Revisionsberättelse**Avseende period 20150101-20151231**

Undertecknade revisorer som utsetts att granska HSO Västerbottens räkenskaper och styrelsens förvaltning, får härmed avge följande berättelse.

Vi har granskat räkenskaper, årsredovisning och styrelsens förvaltning för år 2015.

Granskning har utförts enligt god revisionsssed.

Vi tillstyrker

Att balansräkningen och resultaträkningen fastställs.

Att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Umeå , 2016-02-29

Ulla Löfgren, revisor

Agneta Strömgren, revisor

Sam- och brukarråd samt projekt och referensgrupper.

Genom sam- och brukarråd är HSO Västerbotten delaktig i utformningen och skapandet av samhället vi lever i och den vård och omsorg vi får. I enlighet med FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska nära samråd ske med de personer som lagstiftningen, riktlinjerna eller andra beslutsfattande processer omfattar. Samråd ska ske med de organisationer som företräder personerna för att säkerställa och främja fullt förverkligande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla människor utan något slag av diskriminering. I Regeringsformen står det bland annat att det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och att det allmänna ska motverka alla former av diskriminering. Vidare ska den offentliga makten utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

HSO Västerbotten samordnar funktionshinderrörelsen i Västerbottens samråd och anordnar två möten per år där rörelsens valda representanter träffas och diskuterar gemensamma frågor och byter erfarenheter och kunskap.

Nedan redogörs för de sam- och brukarråd samt projekt och referensgrupper där HSO Västerbotten är representerade under 2015.

Samråd

Samrådet med Nämnden för funktionshinder och habilitering

Nämnden för funktionshinder och habilitering (NFH), den tidigare Handikappnämnden, är huvudansvarig för fungerande samråd mellan Västerbottens läns landsting och funktionshinderföreningarna i Västerbotten. NFH i sin helhet samråder med funktionshinderrörelsen tre gånger per år. NFH har ansvar för Barn- och ungdomshabiliteringen, Vuxenhabilitering och stöd enligt LSS för vuxna, Hörselhabiliteringen, Hjälpmedelsverksamheten och Tolkccentralen.

Nämnden är sedan 2012 ansvarig för alla samråd med landstingets politiska ledning. Dess politiker är också landstingspartiernas sakkunniga i funktionshinderfrågor.

Under 2015 har samrådet bland annat arbetet med den nya patientlagen, handlingsplanen PRIO inom psykisk ohälsa, samverkan inom och med VLL, hjälpmedelsfrågor och påbörjat arbetet med att revidera den funktionshinderpolitiska policyn. Årets temadag var på området bemötande.

Representanter:

Medicinskt och HSO Västerbotten, Ordförande	Kjell-Åke Nilsson (<i>Sammankallande</i>)
Psykiskt	Solveig Berg
Ersättare psykiskt	Torbjörn Olofsson
Syn	Juha Lehtinen
Ersättare syn	Dan Jonsson
Hörsel	Sven-Olof Lindgren
HSO Västerbotten Nätverk Unga Vuxna	Camilla Björnehall

Rörelse	Karin Björk
Kognitivt	Gertrud Hedin
Dövas	Ulf Almqvist
Ersättare	Jörgen Lundström
HSO Västerbottens kansli	Martin Vikgren

Representanter till beredning av samverkan med VLL:

Kjell-Åke Nilsson, HSO Västerbotten

Stefan Stråhle, HSO Västerbotten

Ulf Almqvist, SDF (Förening utanför HSO Västerbotten)

Martin Vikgren, HSO Västerbottens kansli (Ersättare)

Resegruppen

Resegruppen ansvarar för samtliga frågor som rör tillgängliga transporter och färdmedel och ansvarar för bevaka och samråda om frågor som rör detta. Samråd och diskussioner om funktionsnedsattas användning av kollektivtrafiken för resor mellan olika platser eller aktiviteter sker i första hand med Trafikverket, Länstrafikmyndigheten i Västerbottens län och Länstrafiken.

Under 2015 har gruppen fortsatt med arbetet kring negativa aspekter kopplat till resandet för människor med funktionsnedsättning, samt att öka kraven att kunna åka kollektivt oavsett funktionshinder. Bland annat har tågproblematiken, busshållplatser, ledsagning, järnvägsstationer, allergier kopplat till offentliga lokaler och utrymmen, biljettbokningar, ett ”telefonnummer” för bokningar i hela Sverige varit på agendan.

Trafikverket skall genomföra oanmälda testresor med olika deltagare som har en funktionsnedsättning för att kunna göra sig en överblick hur kollektivtrafiken för denna grupp fungerar. Funktionshinderrörelsen kommer ställa upp med personer som testresenärer. Önskemålet är även att kunna göra en ”Hela resan ” som innebär att kunna åka från norr till söder med samma biljett, en svår uppgift idag eftersom det finns så många olika aktörer på marknaden.

Utsedda representanter:

- Anders Jonsson, Neuroförbundet i Västerbotten
- Eckehard Sejdler Munter, FUB
- Stanley Olofsson, Mag- och tarmföreningen i Västerbotten
- Thomas Rönnblom, RBU Västerbotten
- Jenny Näslund, SRF

Samrådet med Försäkringskassan

Samrådet ansvarar för kontakt och samverkan med Försäkringskassan. Försäkringskassans samråd har under 2015 bl.a. diskuterat kriterierna för Assistans och Assistansbolag, utomlands- och utomlänsvård, svårigheter med att fylla i Försäkringskassans blanketter, samverkansmodellen ”Koden för samverkan”, bemötande i ett antal fall och formerna för

samrådet. Vikten av att det även fortsättningsvis ska gå att boka personliga möten med en handläggare har påpekats från Hk-rörelsen.

Representanter:

- Irene Häggmark RTP (*Samman kallande*)
- Tim Johansson DHR
- Anette Sundin RSMH
- Stefan Drugge SRF
- Abbas Haghjo FUB
- Ingvar Holmberg HRF
- Eva-Marie Liljeström Brodin Diabetesföreningen
- Jörgen Hedman RBU
- Henrik Deverud HSO Västerbotten (Sekreterare, ej beslutande)

Samråd med Arbetsförmedlingen

Uppstart av samråd med myndigheten planeras starta under 2016.

Läkemedelsgruppen

Gruppen har haft under året lagt upp en struktur för gruppens målsättning och arbete och även jobbat med planering inför den föreläsning och frågestund som Pia Wiklund, Apoteket Kronan, genomförde om apotekens verksamhet den 8 februari 2015.

Representanter:

- Sonja Boman-Nilsson ILCO, (*sammankallande*)
- Hildur Lindqvist Afasiföreningen
- Gerd Rönnqvist Reumatikerföreningen
- Maria Holmgren Diabetesföreningen
- Ann-Britt Åström Elöverkänsligas förbund
- Henrik Axelsson RSMH – Social och mental hälsa

Länsnätverket för ökad tillgänglighet

Nätverket som består av ett 20-tal länsorganisationer har under året varit vilande. Ansvar för nätverket växlar i tvåårsintervaller. Två organisationer, en myndighet och en intresseorganisation är tänkta att dela på ansvaret. Myndigheten med sina resurser har huvudansvaret. Senast ansvariga, Landstinget och LO har inte lyckats föra över stafettpippen till de tänkta ersättarna, Arbetsförmedlingen och TCO.

Representanter:

- Kjell- Åke Nilsson, HSO Västerbotten, Diabetesföreningen
- Sven Nordlund, FUB
- Abbas Haghjo, HSO Västerbotten, FUB

Partnerskapet för europeiska, regionala och sociala fonder

HSO Västerbotten ingår i partnerskapet som träffas regelbundet. Partnerskapet har avslutats under året.

Representanter:

- Birgit Högberg (Representant för hela den sociala ekonomin)
- Kjell-Åke Nilsson (Kontakt- och referensperson i arbetet med EU:s sociala fonder)

Brukarråd

Hjälpmedelverksamhetens brukarråd Sonja Boman

Brukarrådet har under 2015 lagts ned. Funktionshinderrörelsen står ej bakom beslutet som fattades utan funktionshinderrörelsen inblandning. Under 2015 har frågan diskuterats i NFH och ska under 2016 eller 2017 resultera i en ny form av samverkan.

Representanter:

• Hildur Lindqvist	AFASI
• Sonja Boman-Nilsson	ILCO/ PSO
• Gerry Marklund	RBU
• Curt Andersson	DHR
• Stig Ottosson	RSMH
• Markus Broberg	Neuroförbundet
• Carola Molin	Diabetesföreningen

Brukarråd med Barn- och Ungdomshabiliteringen

Under 2015 har fokusområdet varit övergången från ungdom till vuxen (16 år – 29 år). De frågor som behandlats är vad en individ behöver för att den övergången ska ske så smidigt som möjligt. Målsättningen är att habiliteringscentrums team för just denna målgrupp ska bli mer kompetent och att verksamheten förbättras. Brukarrådet fokuserar på specifika frågor och därför kommer representanterna att variera utefter aktuellt område. Under året har fokusgrupper med ungdomar separat och föräldrar och anhöriga separat träffats vid flertalet tillfällen för att ge sin bild över hur verksamheten fungerar och vad de önskar framöver. Habiliteringscentrum är *sammankallande*.

Representanter:

• Abbas Haghjo	FUB
• Camilla Björnehall	Neuroförbundet i Västerbotten och Unga vuxna
• Elisabeth Raddock	FUB
• Lotta Hildingsson	RSMH
• Thomas Ekbäck	RBU
• Maria Alm	FUB
• Martin Vikgren	HSO Västerbottens kansli

Neuroklinikens brukarråd

Brukarrådet vid Neurocentrum har träffats vid ett tillfälle under 2015. Vid detta möte presenterades en ny centrumledning, samverkansformer diskuterades och förväntningar lyftes. Övriga ärenden som behandlades var hur afasivården hanteras inom Neurocentrum och i den förlängda vård- och rehabiliteringskedjan. Möjligheter till specialistmottagning vid länsdelssjukhusen lyftes. Besked gavs att det finns för få specialister för att detta skall göras möjligt. Nya patientlagen och dess intentioner diskuterades. Information gavs om

Neuroförbundets projekt "Hälsa för alla även för personer med neurologisk diagnos". Konstaterar att vården måste bli bättre på att skriva FAR-recept (Fysisk Aktivitet på Recept). Behovet av ett nackskadecentrum och möjligheterna att testa ett sådant genom ett projekt finansierat av Allmänna arvsfonden diskuterades. På direkt fråga om Neurocentrums möjligheter att svara för kompetensutvecklingsinsatser i primärvård och kommun besvarades med ett ja.

Representanter:

- Gunilla Janzén Neuroförbundet (*sammankallande*)
- Marianne Sandström Neuroförbundet
- Bengt-Erik Johansson Parkinson
- Hildur Lindqvist AFASI
- Anneli Högberg AFASI
- Britt-Inger Jonsson Epilepsiföreningen
- Roger Gunnarsson RSMH
- Gun Ingvarsson Hjärnkraft
- Urban Clarin RTP

Hörselvårdens brukarråd

Brukarrådet har under året haft två sammanträden. Bland de frågor som rådet behandlat kan nämnas:

Aktuellt från Öron-näsa- halskliniken samt Hörselrehabiliteringen, aktuellt från brukarföreningarna, tillgänglighetsfrågor, bland annat behovet av fungerande hörslinor i dagrum på vårdavdelningar och i möteslokaler inom landstinget, krav på att syn- och hörselinstruktörer ska anställas i alla kommuner, samt att landstinget tillsammans med kommunerna ska utbilda hörselombud inom äldreomsorgen och hemtjänsten i kommunerna, utbildning av hörselombud inom äldreomsorgen och hemtjänsten i Umeå kommun, behovet av att teckenspråkskunnig personal finns inom landstingets alla verksamheter inklusive mottagningarna, hörcentralerna klarar inte vårdgarantin för utprovning av hörapparater bland annat på grund av bristen på audionomer. Väntetiden är i slutet av året 6-8 månader och krav på att alla hörapparater som utprovas ska vara försedda med telespole.

Varje sammanträde avslutas med att verksamhetsföreträdarna lämnar svar på inskickade frågor från brukarrepresentanterna. Då finns goda möjligheter till en bra dialog kring frågor som känns angelägna för båda parter.

Representanter:

- Ingvar Holmberg (*sammankallande*) HRF
- Stig Lundholm HRF
- Carina Albertsson HRF
- Roger Gunnarsson RSMH

Brukarråd för tolkverksamheten

Under året som gått har rådet bland annat arbetat med att tillgängliggöra tolkverksamheten ytterligare genom ny teknik i form av mobil utrustning på sjukhusen i Västerbotten samt hur akut verksamhet för tolkcentralen.

Representanter:

- Tommy Henningsson HRF
- Roland Nilsson HRF
- Roger Gunnarsson RSMH
- Helena Nordsten FSDB

Referensgrupper

Referensgrupp för utvärdering av kommuner och landstings funktionshinderarbete

Ordförande, Kjell-Åke Nilsson, deltar i MFD referensgrupp för utarbetande av enkäter till kommuner och landsting om hur arbetet med funktionshinder fungerar. Resultatet presenterades under våren 2014.

Länsstyrelsen Västerbottens partnerskap för serviceprogrammet och partnerskapet för landsbygdsprogrammet

Programmet har avslutats under året. Kjell- Åke Nilsson representerade funktionshinderrörelsen.

Centrum för funktionshindervetenskap

Ett forum för diskussion kring etik och funktionshinderpolitik för framtiden. Abbas Haghjo representerar funktionshinderrörelsen.

Projekt

Convoy, Entreprenörskap för alla

Egenanställningsföretaget Convoy och HSO i Västerbotten, Västernorrland och Jämtland träffades tillsammans med Försäkringskassan och Coompanion i november 2013 för att diskutera erfarenheter Convoy hade fått i kontakter med personer som har en funktionsnedsättning, eller rättare, som har upplevt problem med att utveckla idéer och entreprenörskap på grund av hinder de mött när de haft ambitionen att utveckla en egen verksamhet, ta uppdrag och fakturera kunder. Projektet syftar till att försöka hitta nya vägar för att öka entreprenörskapet genom att undanröja hinder för människor med ett funktionshinder som vill starta en verksamhet på ett enklare sätt och utifrån sina egna förutsättningar. Under 2015 har projektet vilat stora delar på grund av Convoys ekonomiska situation. I slutet av året har arbetet startat upp igen och en ansökan för projektet väntas under 2016.

Blogg genom Unga vuxna

Nätverk unga vuxna satsar på att en gång för alla hitta en hållbar struktur som synkar med den vardag våra unga vuxna medlemmar lever i. Engagemanget lever och frodas men det finns inte utrymme för fasta möten i ett livspussel av jobb, familj och myndighetskontakter som ska sys ihop. Det behövs ett nav där tankar, idéer och aktiviteter kan knytas ihop men som är oberoende av tid och rum. Svaret blev en blogg som färdigställs under 2014 med utgångspunkt i mänskliga rättigheter/diskrimineringsgrunderna. Denna utvecklingsprocess och skapande av bloggen möjliggörs tack vare folkhälsopengar från Västerbottens läns landsting. Bloggen har under året fortsatt vara aktiv genom Unga vuxna och dess nätverk.

Arbetsgruppen inför regionaliseringen

På initiativ av HSO Västerbotten konstituerades en arbetsgrupp från regionens samlade funktionshinderrörelse för att tidigt komma in och bevaka det regionaliseringsarbete som de

tre nordligaste länen har startat. Efter en del turer på riksnivå har regionaliseringsförsöket avstannat. Under året diskuterades hur vissa frågor, där redan ansvarig myndighet är regionaliserad, ska samordnas med grannlänens HSO. Arbetsgruppen är vilande.

Representanter:

- Kjell- Åke Nilsson, Ordförande HSO Västerbotten (*sammankallande*)
- Yngve Hedström, Vice ordförande HSO Västerbotten
- Ulf Almqvist, VDL

Kvinno- och tjejjouren

Under 2015 fortsatte diskussionerna med Kvinno- och tjejjouren kopplat till utsatthet och våld när det gäller personer med funktionsnedsättning. Vi diskuterade bland annat kvinno- och tjejjourens nya skyddade boende och hur det ska bli anpassat för olika behov. Dessutom planerar vi en utbildning tillsammans med brottsoffermyndigheten, länsstyrelsen och Umeå kommun och under hösten 2015 har vi haft möten där vi har funderat på ett upplägg för detta. Tankarna har hittills mynnat ut i en form av utbildning dels för personer som jobbar med våld, dels för personer som jobbar med funktionsnedsättning samt därefter en gemensam utbildningsträff och nätverkande för båda grupperna. Förhoppningarna är att vi tillsammans ska kunna arbeta vidare med de här frågorna under 2016.

Arbetsmarknad i Västerbotten

HSO Västerbotten har varit delaktiga i förstudien till ett projekt som Region Västerbotten driver med syfte att ta tillvara på den kompetens som finns i länet. Projektets målsättning är att undanröja hinder för människor och öka kunskapen i länet.

Unga vuxnas delaktighet och inflytande i Västerbotten

Unga vuxna har startat ett projekt med målsättning att öka inflytandet i den politiska processen för unga människor med funktionsnedsättning. Projektet syftar till att dessa personer ska ta plats i politiska forum och att deras frågor får plats på agendan. VLL har beviljat ekonomiska medel för detta projekt.

Stöd till brukare genom Ashoka, Unga vuxna

Syfte med projektet är att öka känslan av självständighet och makt att styra den egna vardagen utifrån individens egna villkor och att skapa en verksamhet som frigör tid att nyttja sin kompetens och leva ett liv med full delaktighet. För att nå detta behöver en verksamhet skapas dit människor som har en funktionsnedsättning eller upplever en de har ett funktionshinder kan vända sig för att få hjälp att hitta rätt bland de olika kontakter som behöver tas och upprätthållas om du lever med en funktionsnedsättning. Personen behöver ingen diagnos eller myndighetsbeslut för att vända sig hit. Projektet ansöktes om från Arvsfonden under 2015 och fick avslag. Gruppen arbetar vidare för att söka projektet på nytt från Arvsfonden under 2016 med de ändringar som efterfrågades.

Tillgänglighet inom VLL.

HSO Västerbotten har bidraget med kompetens till VLL:s projekt att förbättra tillgängligheten på länets sjukhus. Projektet har dels arbetat med att förbättra ankomst och avfärd för patienter. I detta har bland annat väntrum byggts om, patientvårdar anställts och strukturen kring skyltning förändrats. Projektet startade med NUS och kommer fortsätta till Skellefteå och Lycksele sjukhus. Projektet att tillgänglighetsanpassa Skellefteå sjukhus är i planeringsstadiet

och funktionshinderrörelsens arbete sker under 2016. Resultatet av projektet vid NUS är mycket gott och motsvarade HSO Västerbottens önskemål.

Lunchföreläsningar

Lunchföreläsningarna är ett arrangemang där vi samarbetar med främst Centrum för funktionshinderforskning vid Umeå Universitet. Syftet med föreläsningarna är att utbilda oss själva men framför allt för myndigheter och allmänhet. Vi vill att det ska bidra till att funktionshinderfrågor tar en större del av utrymmet i samhällsdebatten. Vi står för arrangemanget och centrum för funktionshinderforskning står för innehållet. Vi samarbetar även med AROS från Umeå kommun och ABF Västerbotten i detta projekt som kommer fortsätta under 2016. Under de sju föreläsningar som ägde rum har vi haft minst 300 åhörare.

Bemötande i vård och rehabilitering

Många av våra medlemsföreningar ser en problematik i att bemötandefrågor inte behandlas med samma allvar och respekt som många andra frågor inom vården kopplat till patienten och medborgaren. Gällande dosering av mediciner, operationstekniker, etc. finns det väl utarbetade rutiner och tankar för att utveckla både personalen, verksamheten och den aktuella rutinen. Detta är något som ofta saknas på området bemötande trots att det är oerhört vanligt förekommande ibland annat anmälningar till vår patientnämnd i Västerbotten. När vi diskuterar med politiker och tjänstemän så finns det inte någon konflikt i frågans betydelse men däremot saknas det krafttag för att komma tillrätta med problemet som vi patienter upplever. Med detta som bakgrund har vi under 2015 planerat och initierat en konferensdag på området. Denna dag går av stapeln den 22 februari 2016 i Aula Nordica i Umeå. Konferensen riktar sig till alla som arbetar inom vård och rehabilitering och vi önskar att åhörarna får verktyg och tankar att använda sig av i sitt arbete och sprider i den egna organisationen. På sikt önskar vi bidra till att öka bemötandets status i vård- och rehabiliteringskedjan.

Slutord

Under året har vi engagerat oss mycket i samråd och brukarråd med landsting och försäkringskassan. Bland annat har vi deltagit i landstingets framtagande av en ny funktionshinderpolicy. Vi har också deltagit i projekt inom Region Västerbotten.

Vi kunde inte komma överens med landstinget när det gäller det innehållna försäkringsbidraget. Vilket styrelsen djupt beklagar.

Under hösten genomförde vi lunchföreläsningar på HSO tillsammans med Centrum för funktionshinderforskning vid Umeå universitet, Aros och ABF. Föreläsningarna har varit mycket uppskattade och visar på en ny inriktning av vår verksamhet.

Under hösten har vi också arbetat med förberedelser för konferensen *Bemötande i vård och rehabilitering* som hålls i februari 2016 på Aula Nordica i Umeå.

Signaler inkommer från våra medlemsföreningar angående minskat medlemstal och svårigheter att rekrytera förtroendevalda. En fråga som vi har arbetat utifrån är därför: hur stärker vi funktionshinderrörelsen på bästa sätt? Styrelsen ser detta som en viktig fråga även för kommande år.

Centralt har vi deltagit i funktionshinderföreningarnas stämma samt i ordförandemöten och Lif-konferens.

Styrelsen riktar ett stort tack till våra samarbetspartner och alla medlemsorganisationer för ett gott samarbete under året.

Ett stort tack går också till vår kompetenta kanslipersonal för ett gediget arbete.

Styrelsen

Kjell-Åke Nilsson
Ordförande

Abbas Haghjo
Vice Ordförande

Stefan Strähle
Ledamot

Gerd Rönkvist
Ledamot

Gun-Mari Vallström
Ledamot

Sonja Boman Nilsson
Ledamot

Gunilla Janzén
Ledamot